

**UCHWAŁA NR XXXIX/297/2018
RADY GMINY JEŻEWO**

z dnia 26 stycznia 2018 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018 - 2020

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustaw z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017 r., poz. 1875 i poz.2232) oraz art. 176 pkt. 1, art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U z 2017 r. poz. 697 poz.1292 poz. 2217), uchwała się co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2018-2020 zgodnie z załącznikiem do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Jeżewo.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w sposób zwyczajowo przyjęty.

Przewodniczący Rady Gminy

Dariusz Werkowski

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2018-2020

I. WPROWADZENIE

Rodzina stanowi podstawową komórkę społeczeństwa i naturalne środowisko wychowawcze dziecka, które oddziałuje na jego osobowość przekazując mu swój system wartości, tradycje i obyczaje, ukierunkowując jego aktywność i postępowanie na całe życie. Rodzina jest najbardziej stabilnym dla dziecka punktem odniesienia oraz źródłem zaspokajania jego potrzeb zarówno w sferze psychicznej, jak i materialno-bytowej. Rodzina funkcjonalna, konsekwentnie i z powodzeniem wypełniająca swoje zadania stanowi dla swoich członków, a przede wszystkim dla dzieci, źródło poczucia bezpieczeństwa i własnej wartości.

Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny może zagrażać szereg czynników, wśród których najniebezpieczniejsze są zjawiska patologiczne. Ich oddziaływanie może uczynić daną rodzinę dysfunkcyjną, która nie potrafi sprostać swoim obowiązkom względem dzieci i innych członków rodziny oraz pomyślnie rozwiązać swoich problemów i sytuacji kryzysowych. Uzależnienia, przemoc, niezaradność i brak umiejętności wychowawczych, zdarzenia losowe wywołujące sytuacje kryzysowe oraz zła sytuacja materialna to główne problemy dezorganizujące życie rodzin, które mają charakter złożony, wymagający interdyscyplinarnych rozwiązań. W przypadku dezorganizacji rodziny nie spełnia ona swoich podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi, moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi. Dlatego też, jeżeli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań. Rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego monitorowania przez pracowników socjalnych, asystentów rodzinnych, pedagogów szkolnych, pracowników przychodni medycznych, policji, kuratorów sądowych i przedstawicieli innych instytucji, które mają kontakt z rodziną.

Polityka prorodzinna powinna bowiem odpowiadać na współczesne wyzwania wynikające z przemian rodziny i uwarunkowań oddziałujących na jej funkcjonowanie. Powinna być ukierunkowana na wspieranie i pomoc w przezwyciężaniu trudności, a w konsekwencji na usamodzielnienie poprzez wskazanie sposobów wyjścia z sytuacji kryzysowej.

Gminny program wspierania rodziny wyznacza zespół planowanych działań mających na celu wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w procesie przywracania zdolności tych rodzin do prawidłowego funkcjonowania, w szczególności poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. Realizowane w ramach programu zadania powinny koncentrować się nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie, również w sytuacjach gdy dziecko umieszczone zostanie poza rodziną biologiczną, w celu odzyskania przez nią funkcji opiekuńczej.

Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997, nr. 78 poz. 483).

Ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 09 czerwca.2011 r. (Dz.U. z 2017, poz. 697,1292,2217).

Ustawę o pomocy społecznej z dnia 12 marca.2004 r. (Dz. U z 2017, poz.1769,1985).

Ustawę o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca.2005 r. (Dz.U. z 2015, poz. 1390).

Ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r (Dz.U. z 2016, poz. 487).

Kodeks rodziny i opiekuńczy z dnia 25 lutego 1964 r. (Dz.U. z 2017, poz.682).

Ustawę o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” z dnia 04 listopada.2016 r. (Dz.U. z 2016, poz. 1860).

II DIAGNOZA

Gminę Jeżewo na dzień 31 grudnia 2016 r. zamieszkiwało 8090 osób (zameldowanych na pobyt stały i czasowy). Ze wsparcia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jeżewie skorzystało w 2017 roku 244 rodziny tj. 731 osób.

Głównym powodem udzielania pomocy jest:

- niepełnosprawność – 130 rodzin,
- długotrwała choroba = 125 rodzin,
- ubóstwo -155 rodzin,
- bezrobocie – 89 rodzin,
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych -27 rodzin.

W gminie obserwuje się, podobnie jak w całym kraju takie problemy jak ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych. Od kilku lat coraz wyraźniej dostrzegany jest kryzys w rozwoju moralnym i kulturowym nie tylko dzieci i młodzieży, ale także wielu rodziców. Związane jest to często z innym problemami występującym w rodzinie np. alkoholizm, konflikty między osobami wychowującymi dzieci. Jak wynika z analizy rodzin objętych wsparciem przez tut. GOPS w pieczy zastępczej na dzień 31.12.2017 umieszczonych jest 7 dzieci w 3 rodzinach zastępczych spokrewnionych oraz jedno dziecko do 24. 11.2017r. przebywało w całodobowej placówce opiekuńczo- wychowawczej. W 2017 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jeżewie udzielił wsparcia w formie asystenta rodziny łącznie 12 rodzinom, którym wychowuje się łącznie 49 dzieci. Wsparcie to było prowadzone za zgodą rodziny i jej aktywnym udziałem. Były to rodziny w których pracownicy socjalni zdiagnozowali trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, u których występuje zagrożenie umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej.

III. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami programu są dzieci i rodziny przezwyciężające trudności w sferze opiekuńczo-wychowawczej, zagrożone w szczególności ubóstwem, przemocą w rodzinie, problem uzależnień oraz rodziny, których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej.

IV CELE PROGRAMU

4.1 Cel główny

Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w procesie przywracania ich zdolności do prawidłowego funkcjonowania.

4.2 Cele szczegółowe programu:

a) diagnozowanie i analiza środowisk rodzinnych poprzez:

- wywiad środowiskowy w rodzinie przeżywającej trudności,
- prace socjalną, polegającą na rozpoznawaniu deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, zaniedbań względem dzieci oraz ocenie sytuacji dziecka w rodzinie, środowisku szkolnym, rówieśniczym,
- konsultacje ze specjalistami w celu sprecyzowania czynników mających wpływ na dysfunkcyjność rodziny.

b) zabezpieczanie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny poprzez:

- zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej ubogim rodzinom w ramach ustawy o pomocy społecznej,
- objęcie dożywianiem uczniów szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych,
- monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin dysfunkcyjnych poprzez kontakt i współpracę z placówkami służby zdrowia na terenie Gminy Jeżewo;

- zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

c) zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących poprzez:

- systematyczne monitorowanie rodzin zagrożonych kryzysem przez pracowników socjalnych, nauczycieli, pedagogów szkolnych oraz przedstawicieli instytucji kontaktujących się z rodziną, w tym z placówkami służby zdrowia,
- zapewnienie opieki asystenta rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- działania aktywizujące zawodowo i społecznie na rzecz rodzin, w których opiekunowie pozostają bez pracy,
- monitorowanie środowisk zagrożonych uzależnieniami, zarówno dzieci, jak i rodziców motywowanie do podjęcia terapii i monitorowanie terapii,
- motywowanie członków rodziny do podejmowania działań na rzecz ograniczenia bądź niwelowania własnych dysfunkcji (osoby uzależnione, sprawcy przemocy w rodzinie) - współpraca z Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, z Policją i Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Gminie Jeżewo,
- współpracę z podmiotami, instytucjami działającymi w środowisku lokalnym, w szczególności ze szkołami, policją, placówkami służby zdrowia, sądami, PCPR, w celu poprawy sytuacji rodzinnej pod względem zdrowotnym, materialnym i społecznym,

d) dążenie do reintegracji rodzin poprzez:

- pomoc rodzinie, z której dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej w odbudowaniu odpowiedniego środowiska wychowawczego z poprawnymi relacjami i rolami, pozwalającymi na powrót dzieci do rodziny naturalnej, przywracanie prawidłowego funkcjonowania rodzin, poprzez wsparcie asystenta rodziny.

V. Instytucje realizujące działania na rzecz dziecka i rodziny przy współpracy z którymi będzie realizowany program

Lp.	Placówki	Rodzaj działalności
1.	Urząd Gminy Jeżewo, ul. Świecka 12, 86-131 Jeżewo	Dowozy dzieci do szkół, wypłata zasiłków rodzinnych, organizowanie wypoczynku letniego.
2.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, ul. Świecka 12, 86-131 Jeżewo	Praca socjalna, pomoc finansowa i rzeczowa, dożywianie dzieci w szkołach, specjalistyczne poradnictwo, specjalistyczne usługi, zatrudnienie asystenta rodziny, aktywizacja społeczno-zawodowa, wspieranie aktywności lokalnej, paczki świąteczne ze słodyczami, prowadzenie „Karty Dużej Rodziny”, wypłacanie stypendiów socjalnych
3.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, ul. Świecka 12, 86-131 Jeżewo	Udzielanie porad rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym, kierowanie na leczenie odwykowe, prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii.
4.	Gminny Zespół Interdyscyplinarny, ul. Świecka 12, 86-131 Jeżewo	Pomoc w przypadku występowania przemocy, interwencje w przypadku zdiagnozowania przemocy, rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym.
5.	Gminna Przychodnia w Jeżewie, ul. Czerska 4a, 86-131 Jeżewo	Działalność w zakresie profilaktyki i opieki zdrowotnej.
6.	Placówki oświatowo –	Działalność edukacyjno-wychowawcza, organizowanie

	wychowawcze z terenu Gminy Jeżewo (szkoły, przedszkola)	wypoczynku, wsparcie psychologiczno-pedagogiczne dla rodziców i dzieci.
7.	Gminny Ośrodek Kultury w Jeżewie, Świecka 12, 86-131 Jeżewo	Propagowanie szeroko rozumianej kultury, wspieranie i inicjowanie aktywności kulturalnej społeczności gminy, edukacja w dziedzinie kultury i sztuki, organizowanie zajęć pozaszkolnych, organizowanie czasu wolnego dla dzieci i młodzieży.
8.	Hala widowiskowo – sportowa, Stadion sportowy	Działalność w zakresie kultury fizycznej i sportu w gminie Jeżewo, propagowanie i animowanie aktywnych form wypoczynku dla mieszkańców gminy.
9.	Parafie z terenu Gminy Jeżewo	Działalność charytatywna, upowszechnianie pozytywnych wzorców funkcjonowania rodziny.
10.	Komenda Powiatowa Policji w Świeciu n/W, ul. Wojska Polskiego 153, 86-100 Świecie	Zapewnienie bezpieczeństwa na terenie gminy Jeżewo, podejmowanie czynności w ramach procedury „Niebieskiej Karty”, przeciwdziałanie przestępczości i uzależnienia wśród dzieci i młodzieży, działania prewencyjne w szkołach.
11.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, ul. Wojska Polskiego 195A, 86-100 Świecie	Zadania dotyczące interwencji w kryzysie, w tym poradnictwo i organizowanie opieki w rodzinach zastępczych i ośrodkach opiekuńczo-wychowawczych.
12.	Sąd Rejonowy – Wydział Rodzinny i Nieletnich w Świeciu, ul. Sądowa 12, 86-100 Świecie	Orzekanie z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego.
13.	Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej z siedzibą w Świeciu, Kuratorzy Zawodowi dla Nieletnich ul. Mały Rynek 3, 86-100 Świecie	Wykonywanie zadań o charakterze wychowawczo - resocjalizacyjnym, diagnostycznym, profilaktycznym i kontrolnym związanych z wykonywaniem orzeczeń sądu. Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty.
14.	Poradnia Psychologiczno–Pedagogiczna w Świeciu, ul. Klasztorna 2, 86-100 Świecie	Umożliwienie rodzinom z dziećmi skorzystania ze specjalistycznego wsparcia psychologicznego, terapeutycznego i pedagogicznego.

VI. FINANSOWANIE

Program będzie finansowany ze środków budżetu gminy Jeżewo, dotacji oraz ze środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

VII. MONITORING I EWALUACJA

Program będzie koordynowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jeżewie. W ramach jego realizacji będą gromadzone informacje, które pozwolą na ocenę postępów, wskażą dalsze potrzeby i zrekonstruują działania, które mają dać informację zwrotną, pozwalającą na określenie i wprowadzenie dodatkowych zmian w programie. Monitoring pozwoli na analizę i ocenę zebranych informacji i planowanie dalszych działań oraz doskonalenie dotychczas ustalonych. Monitoring i ewaluacja odbywać się będą poprzez przedstawienie, co roku Radzie Gminy Jeżewo sprawozdania z realizacji programu do dnia 31 marca za rok poprzedni.

VIII. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

Spodziewanym efektem realizacji programu ma być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, poczucia bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznej, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla prawidłowego funkcjonowania rodziny.

Przewodniczący Rady Gminy

Dariusz Werkowski

UZASADNIENIE

Program Wspierania Rodziny dla Gminy Jezewo na lata 2018-2020 został opracowany w oparciu o założenie Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r. (art. 176 pkt.1). Do zadań własnych gminy należy: opracowanie i realizacja gminnych programów wspierania rodziny, natomiast w związku z art./ 179 ust. 2 do kompetencji Rady Gminy należy uchwalenie gminnego programu wspierania rodziny.

Przewodniczący Rady Gminy

Dariusz Werkowski